

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

ज्ञानगंगोत्री, गंगापूर धरणाजवळ, गोवर्धन,

नाशिक- ४२२ २२२

एम.ए. शिक्षणशास्त्र(M62)

Semester-III (सत्र तिसरे)

गृहपाठपुस्तिका

(सन 2019-20)

गृहपाठ सोडवण्यासाठी विशेष सूचना

- (01) गृहपाठ हे अंतिम परीक्षेची तयारी व तुमच्या प्रगतीचे स्वयं-मूल्यमापन करण्याच्या दृष्टीने उपयोगी आहेत.
- (02) गृहपाठातील प्रत्येक प्रश्न व त्यांचे गुण प्रथम काळजीपूर्वक वाचा पारिभाषिक संज्ञाचा अर्थ नीट समजून घ्या
- (03) गृहपाठाशी संबंधित पुस्तक अभ्यासक्रम, आशय व पाठयांश काळजीपूर्वक वाचवा
- (04) गृहपाठातील प्रश्नांची उत्तरे ही पुस्तकामधील आशय, मुद्दे, मजकूर, जसेच्या तसा लिहू नका तर स्वतःच्या भाषेत लिहा. आवश्यक तेथे स्वतःचे मत मांडा.
- (05) हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यानंतर मिळविलेले ज्ञान प्रत्यक्ष कार्य करताना तुम्ही कसे उपयोगात आणाल यांचाही उल्लेख उत्तरात असावा. आवश्यक तेथे पुस्तकातील उदाहरणांबरोबरच पुस्तकाबाहेरील उदाहरणेदेखील नमूद करावेत
- (06) गृहपाठ लिहिण्यासाठी फुलस्केप आकाराचे आखीव कागद वापरावेत. त्यावर खालीलप्रमाणे मजकूर लिहावा.

विद्यार्थ्याचे नाव-----	अभ्यासक्रम/विषय-----
कायम नोंदणी क्रमांक-----	गृहपाठ पूर्ण केल्याचा दिनांक-----
अभ्यासकेंद्राचे नाव व पत्ता -----	

मिळालेले गुण-----	एकूण गुण 20
गृहपाठ परीक्षकाची स्वाक्षरी	

- (07) आखीव कागदाच्या/उत्तरपत्रिकेच्या प्रत्येक पानावर डावीकडे दीड इंच (4 सेमी) समास सोडून द्यावा. प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावेत.(संमंत्रक या जागेचा उपयोग शेरा/सूचना लिहिण्यासाठी करू शकतील)
- (08) गृहपाठातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे सुवाच्य अक्षरात लिहावीत टंकलिखित/छापील उत्तर म्हणून स्वीकारण्यात येणार नाही.
- (09) गृहपाठ मिळालेले गुण व उपचारात्मक सूचनांसह तुम्हस संमंत्रक हे गृहपाठ तपासल्यानंतर सरत करतील..
- (10) विद्यार्थ्यांना माहितीपुस्तकेतील सूचना व नियमांचे पालन करून गृहपाठ सादर करावा. विद्यापीठाशी पत्रव्यवहार करण्यापूर्वी प्रथम माहितीपुस्तकेतील नियम, सूचना वाचाव्यात व अभ्यासकेंद्रामार्फत पत्रव्यवहार करावा.
- (11) प्रत्येक गृहपाठस्वाध्याय हा वीस गुणांचा असून त्यातील प्रत्येक प्रश्न पाच गुणांचा आहे

(डॉ. सज्जन थूल)

शिक्षणक्रम संयोजक, मूल्यमापनविभाग,
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्तविद्यापीठ, नाशिक

एम.ए. शिक्षणशास्त्र (M62) सत्र तिसरे (Semester-III) Year 19-20

EDU531: शिक्षणातील मूल्यनिर्धारण –(Assessment in Education)

1. मूल्यनिर्धारण, मापन आणि मूल्यमापन यांच्यामध्ये तुलना करा. 5गुण
Do the comparison between assessment, measurement and evaluation.
2. परिणामकारक परीक्षेची अत्यावश्यकता स्पष्ट करा. 5 गुण
Explain the effectiveness of examination.
3. मापनाच्या साधनाची विश्वसनीयता स्पष्ट करा. 5 गुण
Explain the reliability of measurement tool.
4. कसोट्यांचे हेतुनुसार वर्गीकरण करा. 5 गुण
Differentiate the test as per their principals.

EDU532: शिक्षणातील मूल्यमापन –(Evaluation in Education)

1. कसोट्याच्या विश्वसनीयतेचे आणि सप्रमानतेचे महत्त्व स्पष्ट करा. 5गुण
Explain the importance of Test reliability and validity?
2. अध्यापन कार्यातील मूल्यमापन प्रक्रीयेची भूमिका स्पष्ट करा. 5 गुण
Explain the role of evaluation in the process of teaching.
3. मूल्यमापन आणि संशोधन यांतील फरक स्पष्ट करा. 5 गुण
Explain the difference between evaluation and reasearch.
4. मूल्यमापनाची विविध प्रतीमाने स्पष्ट करा. 5 गुण
Explain the different models of evaluation.

EDU533: शिक्षणातील संज्ञापन मार्ग –(Communication Modes in Education)

1. संज्ञापन म्हणजे काय? संज्ञापनाच्या विविध प्रकारातील फरक लिहा. 5गुण
what is communication? Explain the difference between communication types.
2. अनुदेशनाच्या पद्धतशीर नियोजनाच्या सहा पायऱ्यांचे वर्णन करा. 5गुण
Explain the six steps of planning regarding instrauctional design process.

3. रचना प्रकार आणि पद्धती या मधील फरक स्पष्ट करा. 5गुण
Explain the difference between structural types and methods.
4. अनुदेशन प्रक्रीयेच्या विविध पद्धती लिहा. 5गुण
Write the different methods of instructional system

EDU534:दूर शिक्षणातील संज्ञापन मार्ग(Communication Modes in Distance Education)

1. श्रवण माध्यमाच्या दहा गुण वैशिष्ट्यांवर आपले मत मांडा. 5गुण
Explain your opinion on characteristics of ten listening medium.
2. दूरदर्शन व व्हिडीओ या साधनांचे शैक्षणिक फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा. 5गुण
Explain the benefits and limitation of television and radio as educational tool.
3. अनुदेशन पाठाची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5गुण
Explain the main characteristics of instructional lessons.
4. दूर शिक्षणातील वैयक्तिक मार्गदर्शनाची भूमिका स्पष्ट करा. 5गुण
Explain the role of personal guidance in distance education system.